

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZEDSZKOLU

*Postępowanie z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne oraz
w sytuacjach kryzysowych*

Dokument wewnętrzny placówki

Opracowanie zgodne z obowiązującymi przepisami prawa oświatowego

SPIS TREŚCI

- I. Podstawy prawne
- II. Cele i zakres stosowania procedur
- III. Definicje
- IV. Procedura postępowania z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne
- V. Procedura postępowania w sytuacji wypadku dziecka
- VI. Procedura postępowania w przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia dziecka
- VII. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka
- VIII. Procedura postępowania w przypadku próby odebrania dziecka przez osobę nietrzeźwą lub pod wpływem środków odurzających
- IX. Procedura postępowania w przypadku nieodebrania dziecka z przedszkola
- X. Procedura postępowania w przypadku zaginięcia lub samowolnego oddalenia się dziecka
- XI. Procedura postępowania w przypadku pożaru i ewakuacji
- XII. Procedura postępowania w przypadku próby wejścia osoby nieuprawnionej na teren placówki
- XIII. Postanowienia końcowe
- XIV. Załączniki

I. PODSTAWY PRAWNE

Procedury opracowano w oparciu o następujące akty prawne:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) – w szczególności art. 72 dotyczący ochrony praw dziecka.
2. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.).
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 750 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 ze zm.).
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 17 ze zm.) – w szczególności art. 162 (obowiązek udzielenia pomocy) oraz art. 304 k.p.k. (społeczny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie).
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 424).
9. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 978).
10. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606) – tzw. „ustawa Kamilka”, wprowadzająca obowiązek opracowania i stosowania Standardów Ochrony Małoletnich.
11. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1798).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1646 ze zm.).
15. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
16. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2024 r. poz. 275 ze zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719 ze zm.).

18. Statut przedszkola oraz wewnętrzne regulaminy obowiązujące w placówce.

II. CELE I ZAKRES STOSOWANIA PROCEDUR

§ 1. Cele procedur

Celem niniejszych procedur jest:

- zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom przebywającym w przedszkolu oraz personelowi placówki,
- ujednolicenie sposobu postępowania pracowników w sytuacjach trudnych wychowawczo i kryzysowych,
- ochrona zdrowia i życia dzieci w sytuacjach zagrożenia,
- skuteczne reagowanie na przejawy agresji oraz minimalizowanie jej skutków,
- współpraca z rodzicami (opiekunami prawnymi) oraz instytucjami wspierającymi rozwój i bezpieczeństwo dziecka,
- realizacja zadań wynikających ze Standardów Ochrony Małoletnich.

§ 2. Zakres stosowania

19. Procedury obowiązują wszystkich pracowników przedszkola: dyrektora, nauczycieli, pomoc nauczyciela, woźne oddziałowe, personel administracyjny i obsługi, a także osoby świadczące usługi na rzecz placówki na podstawie odrębnych umów.
20. Z procedurami powinni zostać zapoznani rodzice (opiekunowie prawni) dzieci uczęszczających do przedszkola.
21. Treść procedur jest dostępna w sekretariacie placówki oraz publikowana na stronie internetowej przedszkola.

III. DEFINICJE

Ilekroć w procedurach jest mowa o:

dziecku – rozumie się przez to wychowanek przedszkola w wieku od 3 do 7 lat (lub dziecko młodsze – jeżeli statut placówki przewiduje wcześniejsze przyjęcie);

rodzicu – rozumie się przez to także opiekuna prawnego oraz osobę sprawującą pieczę zastępczą nad dzieckiem;

nauczycielu – rozumie się przez to nauczyciela wychowania przedszkolnego oraz nauczyciela specjalistę (logopedę, psychologa, pedagoga, terapeutę);

agresji – rozumie się przez to każde celowe działanie skierowane na osobę lub przedmiot, mające na celu wyrządzenie szkody, krzywdy lub bólu – fizycznego bądź psychicznego;

sytuacji kryzysowej – rozumie się przez to nagłe zdarzenie zagrażające zdrowiu lub życiu dzieci albo pracowników placówki, wymagające natychmiastowej interwencji;

dyrektorze – rozumie się przez to dyrektora przedszkola lub osobę przez niego upoważnioną do działania w jego zastępstwie.

Formy agresji u dzieci w wieku przedszkolnym

agresja fizyczna – bicie, popychanie, kopanie, gryzienie, drapanie, szarpanie za włosy, plucie, rzucanie przedmiotami;

agresja słowna – wyzwiska, przezywanie, krzyk, groźby, ośmieszanie, wykluczanie z zabawy;

agresja przedmiotowa – celowe niszczenie zabawek, prac plastycznych, pomocy dydaktycznych, mebli;

agresja skierowana na siebie (autoagresja) – uderzanie się, gryzienie, drapanie własnego ciała, uderzanie głową o przedmioty;

agresja relacyjna – manipulowanie relacjami w grupie, izolowanie wybranego dziecka, prowokowanie konfliktów.

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM PRZEJAWIAJĄCYM ZACHOWANIA AGRESYWNE

§ 1. Cel procedury

Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i pracownikom przedszkola oraz wypracowanie jednolitego sposobu reagowania nauczycieli na zachowania agresywne wychowanków, niezależnie od ich źródła i nasilenia.

§ 2. Reagowanie nauczyciela w trakcie wystąpienia zachowania agresywnego

W chwili wystąpienia zachowania agresywnego nauczyciel obowiązany jest:

22. natychmiast przerwać zachowanie agresywne – stanowczo, krótko i jednoznacznie nazwać, co jest niedozwolone (np. „Stop. Nie wolno bić.”);
23. rozdzielić dzieci uczestniczące w incydencie i zapewnić bezpieczeństwo poszkodowanemu – w pierwszej kolejności udzielić mu pomocy i pocieszenia;
24. ocenić sytuację pod kątem ewentualnych obrażeń – w razie potrzeby udzielić pierwszej pomocy oraz wezwać pomoc medyczną, zgodnie z procedurą wypadkową;
25. nigdy nie stosować wobec dziecka przemocy fizycznej, nie krzyczeć, nie poniżać, nie używać kar cielesnych ani gróźb;
26. wyciszyć dziecko agresywne – odprowadzić w spokojne miejsce, zapewnić obecność dorosłego, nie zostawiać dziecka samego;
27. po uspokojeniu się dziecka przeprowadzić z nim krótką rozmowę dostosowaną do jego wieku – nazwać emocje, wskazać prawidłowe sposoby ich wyrażania, ustalić zadośćuczynienie symboliczne (np. przeprosiny, pomoc poszkodowanemu);
28. zadbać o powrót grupy do rytmu dnia, nie eksponując incydentu wobec innych dzieci.

UWAGA – ZAKAZ STOSOWANIA PRZEMOCY

Pracownik przedszkola nie ma prawa stosować wobec dziecka przemocy fizycznej, kar cielesnych ani poniżających form oddziaływania. Zastosowanie takich środków stanowi naruszenie art. 961 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (zakaz stosowania kar cielesnych) oraz może wypełniać znamiona przestępstwa.

§ 3. Działania krótkoterminowe (do końca dnia pobytu dziecka)

29. Nauczyciel sporządza notatkę służbową opisującą zdarzenie (data, godzina, miejsce, uczestnicy, przebieg, świadkowie, podjęte działania).
30. Nauczyciel niezwłocznie informuje dyrektora przedszkola o zdarzeniu, zwłaszcza gdy nastąpiło naruszenie nietykalności cielesnej dziecka lub spowodowano obrażenia.
31. Podczas odbioru dziecka nauczyciel przekazuje rodzicom (opiekunom prawnym) informację o zdarzeniu – rzeczowo, bez ocen i z poszanowaniem godności dziecka.
32. Rodzice dziecka poszkodowanego są informowani o zdarzeniu, podjętych działaniach oraz stanie zdrowia dziecka.
33. Zdarzenie odnotowuje się w dzienniku zajęć oraz – w przypadku obrażeń – w rejestrze wypadków.

§ 4. Działania długoterminowe (przy zachowaniach powtarzających się)

34. Nauczyciel prowadzi obserwację dziecka i dokumentuje sytuacje agresywne (Karta obserwacji – Załącznik nr 1).
35. Nauczyciel organizuje rozmowę z rodzicami w celu rozpoznania możliwych przyczyn agresji (sytuacja rodzinna, zdrowotna, zmiana otoczenia, naśladowanie wzorców medialnych).
36. Z udziałem rodziców opracowuje się Indywidualny Plan Wsparcia Wychowawczego określający: cele, oddziaływania w przedszkolu, oddziaływania w domu, sposób monitorowania efektów.
37. Dyrektor – we współpracy z nauczycielem, psychologiem lub pedagogiem przedszkolnym – obejmuje dziecko pomocą psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r.
38. W razie potrzeby dyrektor kieruje rodziców do poradni psychologiczno-pedagogicznej w celu pogłębionej diagnozy.
39. Brak współpracy ze strony rodziców, eskalacja zachowań lub uzasadnione podejrzenie zaniedbania bądź przemocy domowej – uzasadnia uruchomienie procedury „Niebieskie Karty” oraz zawiadomienie sądu rodzinnego (na podstawie art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego).

§ 5. Sytuacje wymagające szczególnego postępowania

Jeżeli zachowanie agresywne dziecka stwarza bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia lub życia innych osób (np. uderzanie ciężkim przedmiotem, atak nożem-kuchennym, długotrwały atak histeryczny, autoagresja prowadząca do obrażeń):

40. Nauczyciel natychmiast wzywa drugiego pracownika placówki (telefon wewnętrzny, sygnał głosowy, alarm).
41. Drugi pracownik wyprowadza pozostałe dzieci z pomieszczenia w bezpieczne miejsce.
42. Nauczyciel pozostaje z dzieckiem agresywnym, zachowując bezpieczny dystans; nie krępuje dziecka siłowo, chyba że jest to bezwzględnie konieczne dla zatrzymania samouszkodzenia lub bezpośredniego ataku na inną osobę – wówczas stosuje wyłącznie minimum siły niezbędnej do unieruchomienia (objęcie ramieniem, przytrzymanie ręki).
43. Dyrektor jest powiadamiany niezwłocznie – decyduje o ewentualnym wezwaniu pogotowia ratunkowego (tel. 112 lub 999), jeżeli istnieje uzasadnione podejrzenie, że stan dziecka wymaga interwencji medycznej.
44. Rodzice (opiekunowie) są niezwłocznie wzywani do placówki.
45. Z przebiegu zdarzenia sporządza się protokół, który jest przechowywany w dokumentacji dziecka.

§ 6. Współpraca z rodzicami

46. Rodzice są informowani o każdym przypadku zachowania agresywnego dziecka – tego samego dnia, w sposób dyskretny i z poszanowaniem godności rodziny.
47. W przypadku powtarzających się zachowań agresywnych dyrektor zaprasza rodziców na spotkanie z udziałem nauczyciela i specjalisty.
48. Z każdego spotkania sporządza się notatkę, którą podpisuje obie strony (Załącznik nr 2 – Karta rozmowy z rodzicem).

49. Rodzice mają obowiązek współpracować z placówką w zakresie ujednolicenia oddziaływań wychowawczych. Odmowa współpracy odnotowywana jest w dokumentacji, a w uzasadnionych przypadkach – stanowi podstawę zawiadomienia sądu rodzinnego.

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYPADKU DZIECKA

§ 1. Podstawa prawna

Postępowanie zgodne z § 40–52 rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

§ 2. Postępowanie nauczyciela

- 50. Nauczyciel niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu dziecku pierwszą pomoc przedmedyczną – zgodnie z aktualną wiedzą oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy.
- 51. W razie potrzeby wzywa pogotowie ratunkowe pod numerem 112 lub 999, przekazując: miejsce zdarzenia, opis stanu dziecka, dane kontaktowe.
- 52. Powiadamia dyrektora przedszkola i rodziców (opiekunów prawnych) dziecka.
- 53. Zabezpiecza miejsce zdarzenia w sposób uniemożliwiający zatarcie śladów oraz odsuwa pozostałe dzieci od miejsca wypadku.
- 54. Do czasu przybycia rodziców lub karetki nie pozostawia dziecka bez opieki dorosłego.
- 55. Nie podaje dziecku żadnych leków bez zgody rodzica i wskazania lekarskiego.

§ 3. Postępowanie dyrektora

- 56. Dyrektor zabezpiecza miejsce wypadku, powołuje zespół powypadkowy w składzie zgodnym z przepisami.
- 57. Zawiadamia: rodziców, organ prowadzący, kuratora oświaty, pracownika służby BHP, radę pedagogiczną oraz – w razie ciężkiego wypadku, zbiorowego lub śmiertelnego – prokuratora i policję, a także państwowego inspektora sanitarnego (w razie zatrucia).
- 58. Zespół powypadkowy sporządza protokół powypadkowy w terminie 14 dni od zawiadomienia o wypadku. Jeden egzemplarz protokołu otrzymują rodzice.
- 59. Dyrektor prowadzi rejestr wypadków oraz omawia z radą pedagogiczną okoliczności i przyczyny wypadków.

WAŻNE NUMERY ALARMOWE

112 – numer alarmowy (ogólny)
999 – pogotowie ratunkowe
998 – straż pożarna
997 – policja
Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży: 116 111
Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka: 800 12 12 12

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NAGŁEGO POGORSZENIA STANU ZDROWIA DZIECKA

§ 1. Objawy wymagające reakcji

- wysoka temperatura ($\geq 38^{\circ}\text{C}$),
- wymioty, biegunka, ból brzucha o nasilonym charakterze,
- duszność, świszczący oddech, sinica,
- drgawki, utrata przytomności, omdlenie,
- silny ból głowy lub uszu,
- wysypka o niejasnym pochodzeniu,
- objawy reakcji alergicznej (obrzęk, swędzenie, pokrzywka),
- krwawienie z nosa niepoddające się ucisnięciu, krwawienie z innych miejsc.

§ 2. Postępowanie nauczyciela

60. Nauczyciel niezwłocznie odizolowuje dziecko od grupy, zapewniając mu spokojne miejsce i opiekę osoby dorosłej.
61. Informuje dyrektora oraz telefonicznie powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) o stanie dziecka i konieczności jego odebrania.
62. W razie objawów zagrażających życiu lub zdrowiu – bez oczekiwania na rodziców – wzywa pogotowie ratunkowe (112/999).
63. Nie podaje dziecku żadnych leków, w tym leków przeciwgorączkowych, bez pisemnej dyspozycji lekarza i zgody rodzica.
64. W przypadku dzieci przewlekle chorych (cukrzyca, padaczka, alergie pokarmowe, astma) postępuje zgodnie z indywidualnym planem postępowania zaakceptowanym przez rodzica i lekarza.
65. Nauczyciel sporządza notatkę służbową opisującą objawy, podjęte działania i godziny zdarzenia.

Podanie leku w przedszkolu

Zgodnie z ustawą z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami, podawanie leków lub wykonywanie innych czynności podczas pobytu dziecka w przedszkolu może być realizowane wyłącznie za pisemną zgodą rodzica i na podstawie zalecenia lekarskiego. Pracownik podający lek powinien zostać przeszkolony przez pielęgniarkę lub lekarza. Każde podanie odnotowuje się w dokumentacji.

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY WOBEC DZIECKA

§ 1. Sygnały mogące wskazywać na krzywdzenie dziecka

- siniaki, otarcia, oparzenia, ślady ukąszeń, blizny – zwłaszcza w nietypowych miejscach (plecy, pośladki, twarz, wewnętrzna strona ud),
- lęk, wycofanie, nadmierna czujność, unikanie kontaktu wzrokowego,
- lęk przed określoną osobą lub powrotem do domu,
- zachowania regresywne (moczenie, ssanie kciuka u starszych dzieci),
- niestosowna do wieku wiedza o seksualności, zachowania seksualne,
- głód, niedożywienie, brak higieny, nieodpowiednie do pory roku ubranie,
- częste, niewyjaśnione nieobecności,
- relacje dziecka o przemocy doznawanej w domu.

§ 2. Postępowanie pracownika placówki

66. Pracownik, który zaobserwuje sygnały krzywdzenia, niezwłocznie informuje dyrektora przedszkola i sporządza notatkę służbową (data, godzina, obserwacje, ewentualne wypowiedzi dziecka – cytowane wiernie).
67. Z dzieckiem przeprowadza się delikatną, dostosowaną do wieku rozmowę – nie sugerując odpowiedzi, nie naciskając, nie wielokrotnie ją powtarzając.
68. Dyrektor – wraz z psychologiem lub pedagogiem – analizuje sytuację i podejmuje decyzję o uruchomieniu procedury „Niebieskie Karty” (formularz „Niebieska Karta – A”).
69. W razie bezpośredniego zagrożenia zdrowia lub życia dziecka – dyrektor lub upoważniony pracownik niezwłocznie zawiadamia policję (tel. 112 lub 997) i prokuratora.
70. W sytuacji uzasadnionego podejrzenia zaniedbywania lub krzywdzenia dziecka dyrektor zawiadamia sąd rodzinny (na podstawie art. 572 Kodeksu postępowania cywilnego – obowiązek każdego, kto dowiedział się o zdarzeniu uzasadniającym wszczęcie postępowania z urzędu).
71. Z dokumentacji nie udostępnia się informacji osobie podejrzewanej o krzywdzenie.
72. Wobec dziecka stosuje się postępowanie ochronne – nie pozostawia się go bez opieki, otacza wsparciem psychologicznym.

PROCEDURA „NIEBIESKIE KARTY”

Podstawa: art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. (Dz. U. poz. 1870). Przedszkole jest podmiotem uprawnionym do wszczęcia procedury. Formularz „Niebieska Karta – A” wypełnia osoba, która powzięła podejrzenie stosowania przemocy domowej. Kartę przekazuje się przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego w gminie w terminie 5 dni roboczych.

§ 3. Standardy Ochrony Małoletnich

Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. (tzw. ustawą Kamilka) każda placówka pracująca z dziećmi obowiązana jest do wdrożenia i stosowania Standardów Ochrony Małoletnich.

Procedury opisane w niniejszym dokumencie stanowią integralną część tych standardów. W szczególności:

- każdy pracownik podlega weryfikacji w Rejestrze Sprawców Przepływów na Tle Seksualnym przed dopuszczeniem do pracy z dziećmi,
- w placówce wyznacza się osobę odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o krzywdzeniu dziecka,
- personel jest cyklicznie szkolony w zakresie rozpoznawania symptomów krzywdzenia,
- dzieci są zaznajamiane – w sposób adekwatny do wieku – ze swoimi prawami oraz osobami, do których mogą się zwrócić o pomoc.

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRÓBY ODEBRANIA DZIECKA PRZEZ OSOBĘ NIETRZEŻWĄ LUB POD WPŁYWEM ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH

§ 1. Sygnały mogące wskazywać na stan po użyciu alkoholu/środków

- woń alkoholu z ust,
- zaburzenia mowy (bełkotliwa, niewyraźna), chwiejny chód, problemy z koordynacją ruchową,
- zaczerwienienie twarzy, zaczerwienione lub szkliste oczy, szerokie/zwężone źrenice,
- nadmierna pobudliwość, agresja słowna, niespójne wypowiedzi,
- senność, spowolnienie reakcji, trudność w utrzymaniu uwagi.

§ 2. Postępowanie nauczyciela

73. Nauczyciel uprzejmie, lecz stanowczo informuje rodzica, że dziecko nie może zostać mu wydane ze względu na uzasadnione obawy o jego bezpieczeństwo. Rozmowa odbywa się bez udziału dziecka.
74. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora placówki.
75. Próbuje skontaktować się z drugim rodzicem lub inną osobą upoważnioną w karcie zgłoszenia dziecka do odbioru.
76. Jeżeli rodzic nie wyraża zgody na odejście bez dziecka, próbuje wymusić odbiór lub stwarza zagrożenie – wzywana jest policja (tel. 112/997).
77. Do czasu przybycia osoby uprawnionej dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela; w żadnym wypadku nie jest wydawane osobie nietrzeźwej.
78. Z przebiegu zdarzenia sporządza się protokół, podpisany przez nauczyciela i dyrektora.
79. W razie powtarzania się sytuacji – dyrektor zawiadamia sąd rodzinny i wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

PODSTAWA PRAWNA

Nauczyciel odpowiada za bezpieczeństwo powierzonego mu dziecka (art. 5 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, art. 68 ust. 1 pkt 6 Prawa oświatowego). Wydanie dziecka osobie znajdującej się w stanie po użyciu alkoholu lub środków odurzających może wypełniać znamiona czynu z art. 160 Kodeksu karnego (narażenie na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub ciężkiego uszczerbku na zdrowiu).

IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NIEODEBRANIA DZIECKA Z PRZEDSZKOLA

80. Po upływie godziny pracy placówki nauczyciel oczekuje z dzieckiem, zapewniając mu poczucie bezpieczeństwa, opiekę i podstawowe potrzeby.
81. Nauczyciel podejmuje próbę telefonicznego skontaktowania się z rodzicami (opiekunami prawnymi) – wszystkimi numerami wskazanymi w karcie zgłoszenia.
82. W przypadku braku kontaktu z rodzicami przez 30 minut, nauczyciel kontaktuje się z osobami upoważnionymi do odbioru dziecka wskazanymi w karcie zgłoszenia.
83. O sytuacji informuje się dyrektora placówki.
84. Jeżeli po upływie kolejnych 30 minut (łącznie ok. 1 godziny od zakończenia pracy przedszkola) nie udało się skontaktować z żadną osobą uprawnioną – dyrektor lub upoważniony nauczyciel powiadamia policję (tel. 112 lub 997) o pozostawieniu dziecka bez opieki w celu podjęcia dalszych działań zgodnie z procedurami policji oraz – w razie potrzeby – z udziałem sądu rodzinnego.
85. Z przebiegu zdarzenia sporządza się protokół.
86. W przypadku powtarzającego się nieodbierania dziecka w terminie – dyrektor wzywa rodziców na rozmowę, pisemnie informuje o naruszeniu obowiązków rodzicielskich i – w razie braku poprawy – zawiadamia sąd rodzinny.

Nauczyciel nigdy nie odprowadza dziecka do domu na własną rękę i nie pozostawia go w innym miejscu niż przedszkole. Dziecko pozostaje w placówce do momentu przybycia osoby uprawnionej lub funkcjonariusza wezwanego do interwencji.

X. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZAGINIĘCIA LUB SAMOWOLNEGO ODDALENIA SIĘ DZIECKA

87. Nauczyciel, który stwierdza nieobecność dziecka w grupie, niezwłocznie sprawdza najbliższe pomieszczenia (sala, łazienka, szatnia, korytarz) oraz teren przedszkola (plac zabaw, ogród).
88. Powiadamia dyrektora oraz pozostałych pracowników – organizowane są równoległe poszukiwania z zachowaniem bezpieczeństwa pozostałych dzieci (jeden nauczyciel pozostaje z grupą).
89. Sprawdzane są nagrania monitoringu (jeżeli placówka jest w niego wyposażona) oraz wejścia i wyjścia z budynku.
90. Jeżeli dziecka nie odnaleziono w ciągu 15 minut – dyrektor zawiadamia rodziców (opiekunów prawnych) oraz policję (tel. 112/997).
91. Z przebiegu zdarzenia sporządza się szczegółowy protokół zawierający: okoliczności stwierdzenia nieobecności, czynności poszukiwawcze, godziny powiadomień, czynności funkcjonariuszy.
92. Po odnalezieniu dziecka – udzielana mu jest opieka psychologiczna, a placówka przeprowadza analizę zdarzenia w celu ustalenia przyczyn oraz wdrożenia działań zapobiegawczych.

XI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POŻARU I EWAKUACJI

§ 1. Sygnał alarmowy

Sygnałem do rozpoczęcia ewakuacji jest komunikat głosowy „ALARM POŻAROWY – EWAKUACJA” lub trzy długie sygnały dźwiękowe, ogłoszone przez dyrektora lub osobę przez niego upoważnioną.

§ 2. Działania nauczyciela

93. Nauczyciel niezwłocznie ogłasza grupie krótko: „Wychodzimy. Idziemy parami za mną.”
94. Sprawdza obecność dzieci według listy.
95. Zabiera dziennik zajęć oraz – jeśli to bezpieczne i nie opóźnia ewakuacji – kurtki dzieci.
96. Prowadzi grupę najkrótszą oznakowaną drogą ewakuacyjną do wyznaczonego miejsca zbiórki – ZGODNIE Z PLANEM EWAKUACJI placówki.
97. Nauczyciel idzie na czele grupy, pomoc nauczyciela zamyka kolumnę i pilnuje, by żadne dziecko nie zostało w pomieszczeniach.
98. W miejscu zbiórki ponownie sprawdza obecność dzieci i zgłasza dyrektorowi stan grupy.
99. Nie wraca po przedmioty pozostawione w budynku.
100. Stosuje się do poleceń kierującego akcją ratowniczo-gaśniczą.

§ 3. Działania dyrektora

101. Dyrektor lub osoba zastępująca powiadamia straż pożarną (tel. 112 lub 998), przekazując: adres, charakter zagrożenia, liczbę osób w budynku.
102. Wyłącza dopływ energii elektrycznej i gazu (jeżeli jest to bezpieczne).
103. Kieruje przebiegiem ewakuacji do czasu przybycia jednostek ratowniczych.
104. Powiadamia organ prowadzący i kuratora oświaty o zdarzeniu.
105. Po zakończeniu akcji sporządza protokół, przeprowadza analizę przebiegu ewakuacji i – w razie potrzeby – aktualizuje procedury.

§ 4. Próbne ewakuacje

Zgodnie z § 17 rozporządzenia MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. próbna ewakuacja w placówce przeprowadzana jest co najmniej raz w roku, a o jej terminie powiadamiana jest komenda powiatowa Państwowej Straży Pożarnej.

XII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRÓBY WEJŚCIA OSOBY NIEUPRAWNIONEJ NA TEREN PLACÓWKI

106. Każda osoba dorosła wchodząca na teren przedszkola jest weryfikowana przez pracownika obsługi lub nauczyciela – pytana o cel wizyty i tożsamość.
107. Osoby spoza grona rodziców (opiekunów prawnych) wpisywane są do księgi wejść i kierowane do osoby, z którą się umówiły.
108. Nie wpuszcza się na teren placówki osób bez wskazanego celu wizyty, znajdujących się pod wpływem alkoholu, środków odurzających lub zachowujących się agresywnie.
109. W razie próby siłowego wtargnięcia osoby nieuprawnionej – pracownik niezwłocznie zamyka drzwi do sali, w której znajdują się dzieci, i wzywa policję (tel. 112/997), informując dyrektora.
110. Dzieci zostają wyprowadzone w bezpieczne miejsce wskazane w planie placówki (pomieszczenie z możliwością zaryglowania od wewnątrz).
111. Z przebiegu zdarzenia sporządza się protokół; w razie potrzeby zabezpiecza się nagrania monitoringu.

ZAGROŻENIE TERRORYSTYCZNE

W przypadku zgłoszenia o podłożeniu ładunku wybuchowego lub innego zagrożenia terrorystycznego pracownik niezwłocznie powiadamia dyrektora i policję (112). Decyzję o ewakuacji podejmuje dyrektor lub funkcjonariusz kierujący działaniami. Nie należy dotykać podejrzanych przedmiotów ani używać telefonów komórkowych w ich pobliżu.

XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

112. Procedury wchodzi w życie z dniem ich zatwierdzenia przez dyrektora przedszkola na podstawie zarządzenia dyrektora.
113. Wszyscy pracownicy placówki zobowiązani są do zapoznania się z treścią procedur, co potwierdzają własnoręcznym podpisem na liście pracowników (Załącznik nr 3).
114. Rodzice (opiekunowie prawni) zostają poinformowani o treści procedur na zebraniu organizacyjnym oraz mają do nich stały dostęp w sekretariacie placówki i na stronie internetowej.
115. Procedury podlegają corocznej analizie i aktualizacji – w szczególności w razie zmiany przepisów prawa, zmiany organizacji pracy placówki lub po wystąpieniu zdarzenia uzasadniającego ich modyfikację.
116. Każdy pracownik ma prawo i obowiązek zgłosić dyrektorowi propozycje zmian w procedurach.
117. W sprawach nieuregulowanych niniejszymi procedurami zastosowanie mają przepisy powszechnie obowiązującego prawa oraz wewnętrzne regulacje placówki.

Zatwierdzono:

.....
(data i podpis dyrektora przedszkola)

XIV. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 – Karta obserwacji zachowań agresywnych dziecka

Imię i nazwisko dziecka:	
Grupa / wiek:	
Nauczyciel prowadzący obserwację:	
Data obserwacji:	
Miejsce zdarzenia:	
Opis zachowania (co się wydarzyło):	
Sytuacja poprzedzająca (kontekst, wyzwalacze):	
Osoby uczestniczące / świadkowie:	
Czas trwania zachowania:	
Reakcja dziecka po interwencji:	
Podjęte działania:	
Informacja przekazana rodzicom (data, sposób):	

Wnioski / dalsze działania:	
------------------------------------	--

.....
(podpis nauczyciela)

Załącznik nr 2 – Karta rozmowy z rodzicem

Imię i nazwisko dziecka:	
Grupa:	
Data rozmowy:	
Osoby uczestniczące w rozmowie:	
Powód spotkania:	
Przebieg rozmowy (najważniejsze ustalenia):	
Stanowisko rodzica:	
Uzgodnione działania ze strony placówki:	
Uzgodnione działania ze strony rodziny:	
Termin kolejnego spotkania / kontroli:	
Uwagi:	

.....
(podpis rodzica)

.....
(podpis nauczyciela / dyrektora)

Załącznik nr 3 – Oświadczenie o zapoznaniu się z procedurami

Oświadczam, że zapoznałam/zapoznałem się z treścią Procedur postępowania w przedszkolu z dzieckiem przejawiającym zachowania agresywne oraz w sytuacjach kryzysowych i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

L.p.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Data	Podpis
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				
21.				
22.				
23.				